

29.04. 6 клас укр.мова Добровольська В.Е.

Орфографія

Правила Орфографії

Яку літеру писати - е чи и?

1. Написання букв на позначення ненаголошених [e], [и] перевіряємо наголосом: **се́ло** – **се́ла**.
2. У коренях слів пишемо **е**:
 - якщо при зміні слова сумнівний випадає:
віте́р – **вітру́**;
 - у сполуках -ере-, -еле-: **дере́во**, **оже́ледь**;
 - якщо при зміні слова сумнівний звук чергується з [і]: **інею́**// **іні́й**.
3. Букву **и** пишемо у сполуках -ри-, -ли- у відкритих складах: **гли́**/**бо**/кий, **кри́**/**ши**/ти.

**Вставте у словах е – и, підберіть
перевірне слово:**

**М(е,и)жа – ..., з(е,и)мля – ...,
с(е,и)стра – ..., кр(е,и)ло - ...,
пл(е,и)та - ..., ст(е,и)бло - ...,
п(е,и)ро - ..., р(е,и)бро - ...,
л(е,и)сти -**

Префікс	Значення	Приклади
пре-	збільшена якість (можна замінити словом <i>дуже</i>)	<i>превеликий, преспо- кійно, премудрий</i>
при-	наближення, приєднан- ня, неповнота дії або ознаки	<i>приїхати, приклеїти, прикрити, примор- ський</i>
прі-	вживається тільки в трьох словах	<i>прізвище, прізвись- ко, прірва</i>

**Спишіть,
вставляючи букви е, и, і.**

**Пр..милий, пр..вільний,
пр..багатий, пр..водити, пр..бій,
пр..просити, пр..злий, пр..рва,
пр..гощати, пр..красно,
пр..гнічений, пр..вабливий,
пр..звисько, пр..мудрий,
пр..звище.**

ПРЕФІКСИ

РОЗ- БЕЗ-

**ЗАВЖДИ ПИШИ
З БУКВОЮ**

З-

РО **З** ПИСАТИ
РО **З** БИТИ
РО **З** ЇХАТИСЬ

БЕ **З** ВОДНИЙ
БЕ **З** КРИЛИЙ
БЕ **З** КРАЇЙ

ПРЕФІКСИ С-, З-

ПЕРЕД

К, П, Т, Х, Ф

ЗАВЖДИ ПИШИ ПРЕФІКС С-

С

КИНУТИ
ПАЛАХНУТИ
ТЕРТИ
ХОПИТИ
ФОРМУВАТИ

З

ВАРИТИ
МІШАТИ
СИПАТИ
ЧЕСАТИ
ШИТИ

КОДУВАННЯ

Ро..пис, вро..сип, ..кат, ...цементувати,
ро..чин, ..формува́ти, ..тискач, ..чепити,
ро..кис, ..прожогу, ..па́д, бе..крилість, ..сох,
ро..сунув, ..чавити, ро..сіл, ..шити,
не..проста, ро..тин.

Префікс **З**-: цифра **1**

Префікс **С**-: цифра **2**

Спрощений у вимові приголосний, як правило, **не пишемо.**

Групи приголосних, у яких відбувається спрощення	Приклади
(ждн) – (жн)	Тиждень – тижневий
(здн) – (зн)	Проїзд – проїзний
(стл) – (сл)	Щастя – щасливий
(стн) – (сн)	Радість – радісний
(слн) – (сн)	Мисль - умисний
(рдц) – (рц)	Сердечний - серцевий
(рнц) – (нц)	Чернець - ченці
(скн) – (сн)	Блиск - блиснути
(зкн) – (зн)	Бризки - бризнути

балас..ний, піз..ній, гіган..ський,
безсовіс..ний зап'яс..ний, зліс..ний,
захис..ник, буревіс..ник
заздріс..ний, кіс..лявий, бороз..на,
улес..ливий дбезвиїз..ний,
пристрас..ний, чес..но, піз..но
мес..ник, корис..ний,
волейболіс..ці, захис..ний

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

- 1.Повторити правила.
- 2.Виконати завдання до кожного правила.